

e-Yazışma Projesi

**TBD Kamu-BİB Aylık
Bilgilendirme Toplantısı**

19 Ocak 2012

Gündem

- e-Yazışma Projesinin Amacı ve Kapsamı
- Projenin Çıktıları
- Projeye Katkı Sağlayanlar
- e-Yazışma Paketi
- Önümüzdeki Dönemde Yapılacak Çalışmalar

Projenin Amacı ve Kapsamı

- Farklı elektronik belge yönetim sistemleri
 - Platform
 - Teknoloji
 - Uygulama
- Farklı belge üstverileri
 - Üstveri sayısı
 - Üstveri tipleri
 - Üstveri anlamları
- Farklı belge türleri
 - html, pdf, xps, tif, udf, doc, rtf, ...

Projenin Amacı ve Kapsamı

- Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010) eki Eylem Planı - 73 no'lu "Ortak Hizmetlerin Oluşturulması" eylemi
- **Amaç:** Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaların elektronik ortamda yapılmasına imkân verecek çözümlü ve ortak kurallar setini ortaya koymak
- **Kapsam:**
 - Kurumlararası resmi yazışma süreci
 - Kurumsal elektronik belge yönetim sistemlerine entegre edilebilecek bir yapıda ve kurum içi belge yönetim süreçlerini tamamlayıcı nitelikte

Projenin Çıktıları

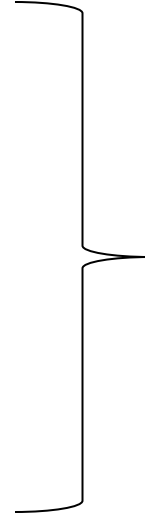
- e-Yazışma Paket Standardı Analiz Raporu
 - e-Yazışma Paket Yapısının oluşturulmasında kullanılacak uluslararası standartların karşılaştırmalı analizini içerir
 - e-Yazışma Paket Yapısının oluşturulmasında kullanılan standardın seçimine temel teşkil eder
- e-Yazışma Teknik Rehberi
 - Elektronik ortamda iletilecek olan resmi yazılara ilişkin üstverileri, e-Yazışma Paket Yapısını, elektronik imzalama ile elektronik şifreleme mekanizmalarını tanımlar

Projenin Çıktıları

- Teknik spesifikasyonları gerçekleyen yazılım
 - e-Yazışma Teknik Rehberinde yer alan spesifikasyonları gerçekleyecek ve isteyen tüm kamu kurum ve kuruluşlarının kendi elektronik belge yönetim sistemlerine entegre edebilecekleri arayüz yazılımıdır
 - e-Yazışma JAVA API versiyon 1.0
 - e-Yazışma .NET API versiyon 1.0

Projeye Katkı Sağlayanlar

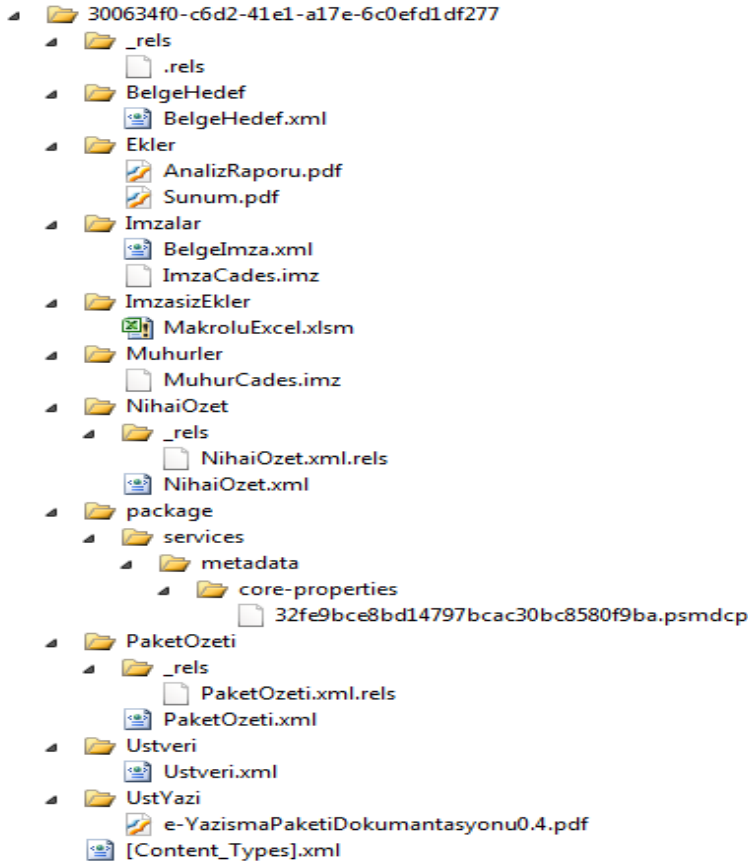
- Cumhurbaşkanlığı
- Başbakanlık
- Adalet Bakanlığı
- İçişleri Bakanlığı
- Dışişleri Bakanlığı
- Kalkınma Bakanlığı

Pilot
Kurumlar

- Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü
- TÜBİTAK-BİLGEM

e-Yazışma Paketi Yapısı

- ZIP dosya yapısını temel alan bir OPC paketidir
- Paket bileşenleri, paket içinde klasörler içerisinde saklanır
- Paketi oluşturan bileşenler veri kaynaklarında ayrı ayrı saklanabilir ya da ayrık bileşenler bir araya getirilerek paket tekrar oluşturulabilir
- Paketin ayrıştırılması ve tekrar bir bütün haline getirilmesi pakete atılan imzaları bozmaz

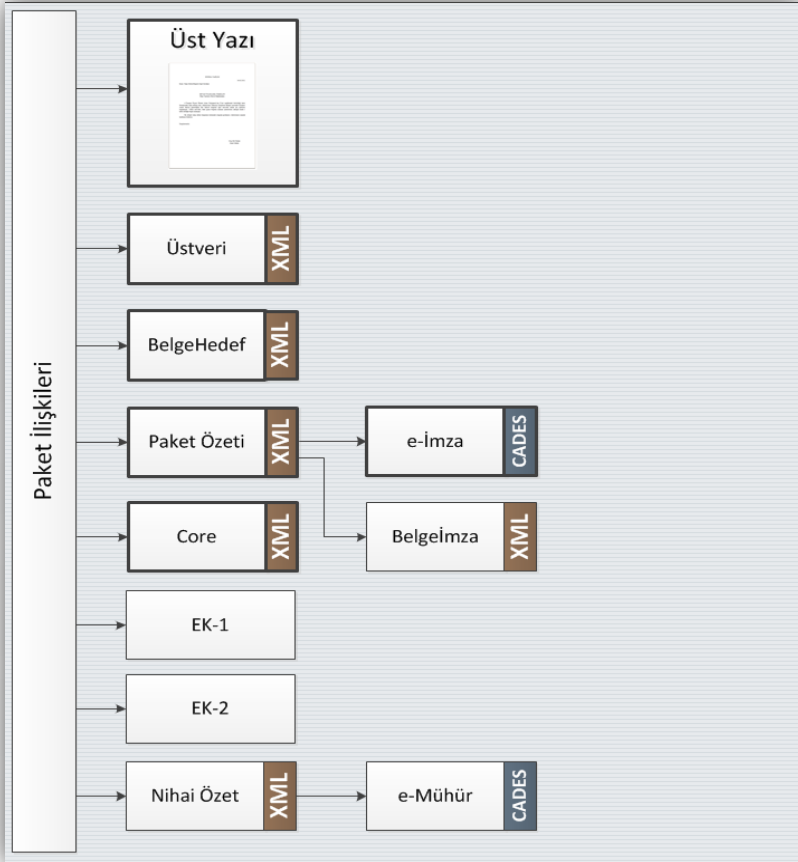
e-Yazışma Paketinin Özellikleri

- Resmi yazıya ilişkin bilgi ve bileşenleri barındıran elektronik dosyadır
- Oluşturulduğu, işlendiği ve iletildiği teknoloji ve platformdan bağımsızdır
- Resmi yazının üstyazı ve tüm ekleriyle birlikte bir bütün olarak tek seferde elektronik olarak imzalanmasına olanak sağlar
- İmzalı bileşenlerin paket içerisinden çıkarılması veya yeni (imzasız) bileşenlerin paket içerisine eklenmesi mevcut imzayı geçersiz kılmaz
 - Aynı üstyazı + farklı ekler ----> farklı alıcı (tek imza)

e-Yazışma Paketinin Özellikleri

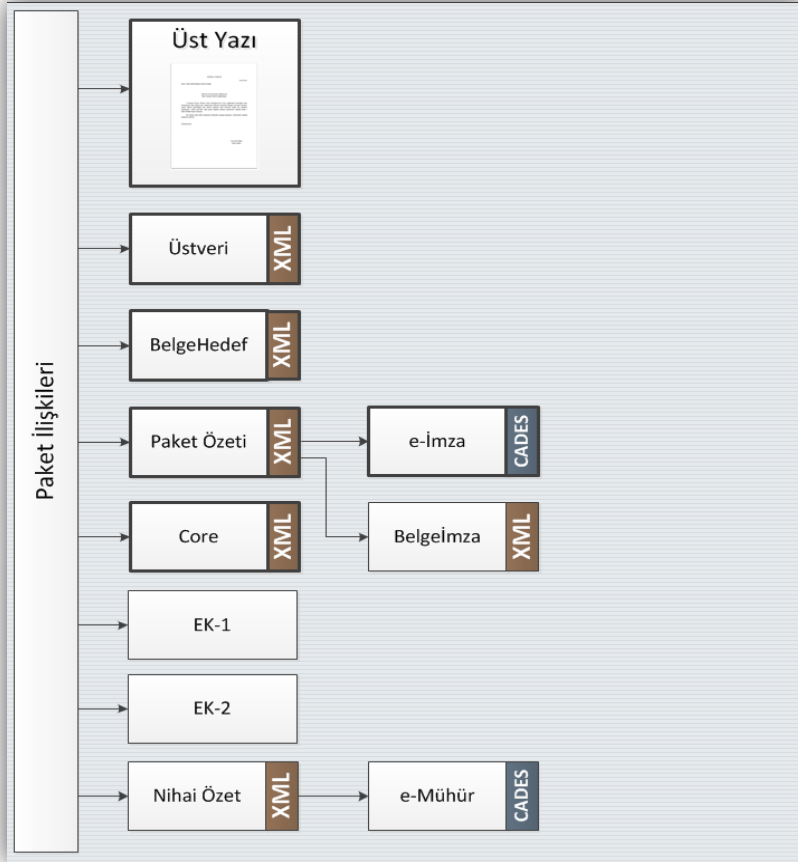
- Kamu kurum ve kuruluşları arasındaki resmi yazışmaların daha güvenli bir şekilde yapılabilmesi amacıyla elektronik olarak şifrelenmesi mümkündür
- e-Mühür mekanizması ile uyumludur
 - Gönderen kurumun kimliğinin elektronik ortamda tespit edilebilmesini sağlar

e-Yazışma Paketi Bileşenleri

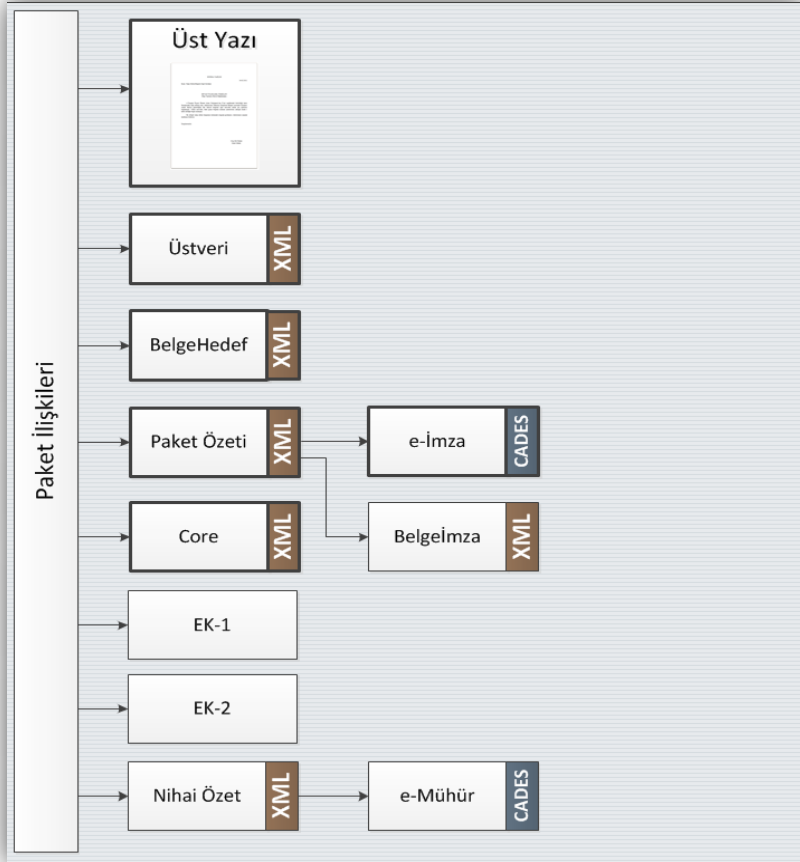
- İletilen belgeye ilişkin bileşenler
- Paket yapısına ilişkin bileşenler
- Şifreli paket Bileşenleri

e-Yazışma Paketi Bileşenleri

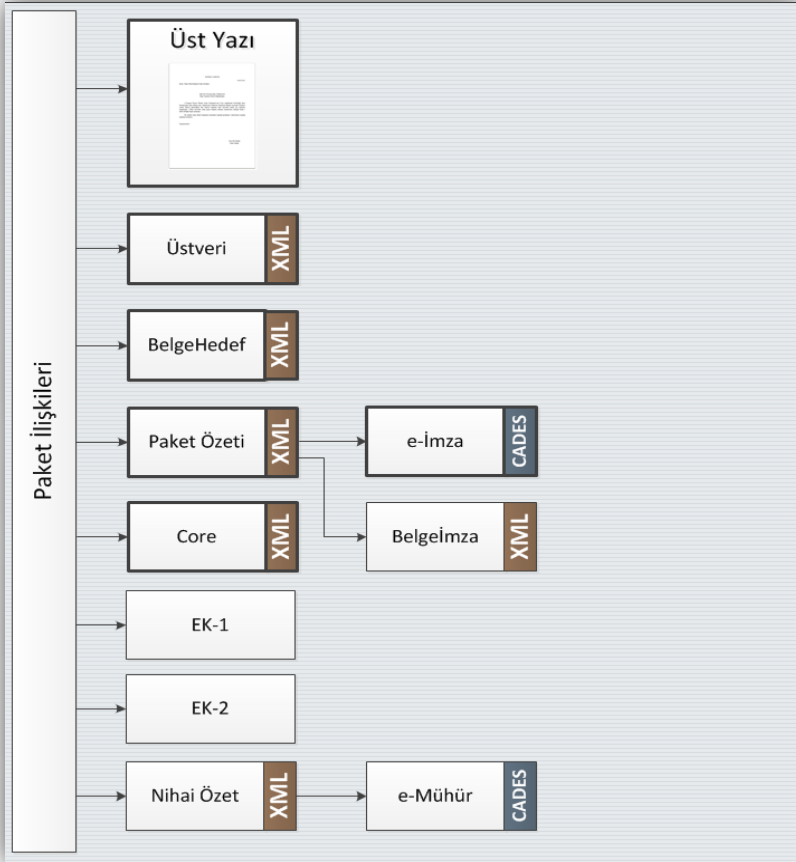
- İletilen belgeye ilişkin bileşenler
 - ÜstYazı
 - ÜstVeri
 - BelgeHedef
 - e-İmza
 - Belgeİmza
 - Ek
 - e-Mühür
- Paket yapısına ilişkin bileşenler
- Şifreli paket Bileşenleri

e-Yazışma Paketi Bileşenleri

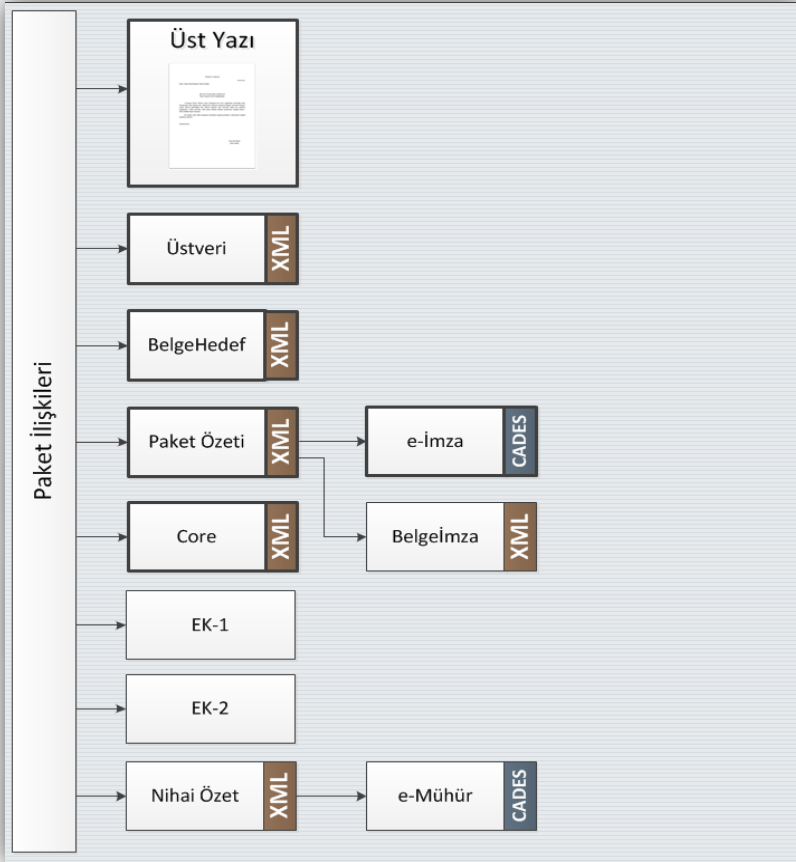
- İletilen belgeye ilişkin bileşenler
- Paket yapısına ilişkin bileşenler
 - Core
 - Paket Özeti
 - Nihai Özet
- Şifreli paket Bileşenleri

e-Yazışma Paketi Bileşenleri

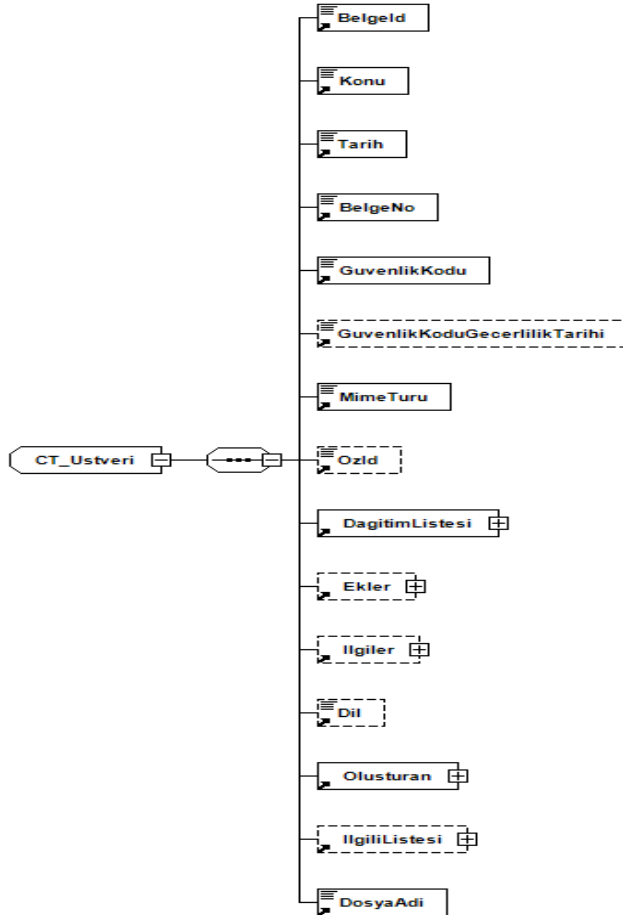
- İletilen belgeye ilişkin bileşenler
- Paket yapısına ilişkin bileşenler
- Şifreli paket bileşenleri
 - Şifreliİçerik
 - ŞifreliİçerikBilgisi
 - BelgeHedef
 - PaketÖzeti
 - Core

e-Yazışma Paketi Bileşenleri (İletilen Belgeye İlişkin Bileşenler)

- ÜstYazı
 - Resmi yazının mevzuatta belirtilen içerik ve biçimde saklanmasını sağlayan elektronik dosyadır
 - Dosya formatı, BÇER güncel versiyonunda yayımlanır
 - Özgün dosya formatı ile paket içerisine eklenir
 - Zorunlu bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde mutlaka 1 tane ÜstYazı bileşeni bulunur
 - Şifreli e-Yazışma Paketlerinde şifreli kısımda bulunur

e-Yazışma Paketi Bileşenleri (İletilen Belgeye İlişkin Bileşenler)

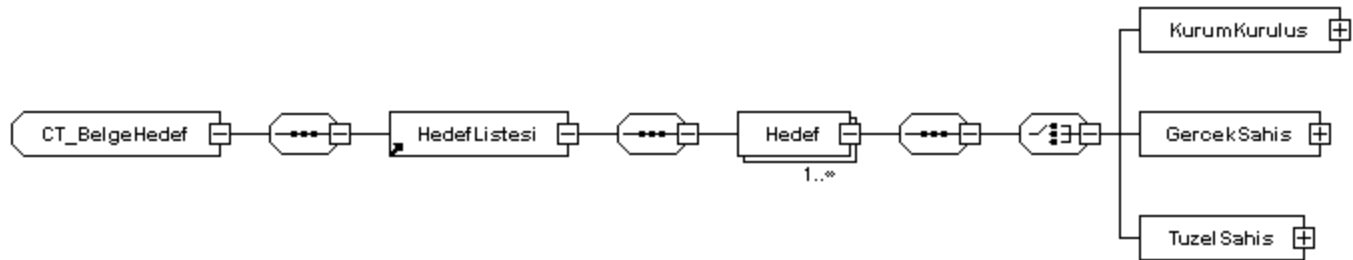

■ ÜstVeri

- Resmi yazıya ilişkin kimlik bilgilerinin yer aldığı XML dosyasıdır
- Zorunlu bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde mutlaka 1 tane ÜstVeri bileşeni bulunur
- Şifreli e-Yazışma Paketlerinde şifreli kısımda bulunur

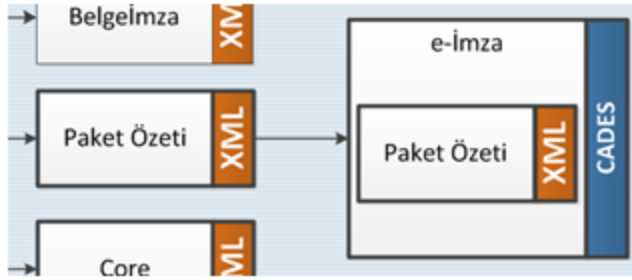
e-Yazışma Paketi Bileşenleri (İletilen Belgeye İlişkin Bileşenler)

- BelgeHedef
 - Paketin elektronik ortamda iletileceği alıcıların bilgisinin listelendiği XML dosyasıdır
 - Bu dosyada bulunan alıcılar listesi, Üstveri bileşeninde belirtilen dağıtım listesinin alt kümesidir
 - Zorunlu bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde mutlaka 1 tane BelgeHedef bileşeni bulunur
 - Şifreli e-Yazışma Paketlerinde, iletim platformu tarafından ihtiyaç duyulması halinde, şifresiz kısımda bulunur

e-Yazışma Paketi Bileşenleri (İletilen Belgeye İlişkin Bileşenler)

■ e-İmza

- Paket Özeti bileşeninin kurum yetkilileri tarafından elektronik olarak imzalanmasıyla oluşan tümleşik imzadır
- CADES-XLong imza formatına uygun olmalıdır
- Seri ve paralel imza mekanizmaları desteklenir
- Zorunlu bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde mutlaka 1 tane e-İmza bileşeni bulunur
- Şifreli e-Yazışma Paketlerinde şifreli kısımda bulunur

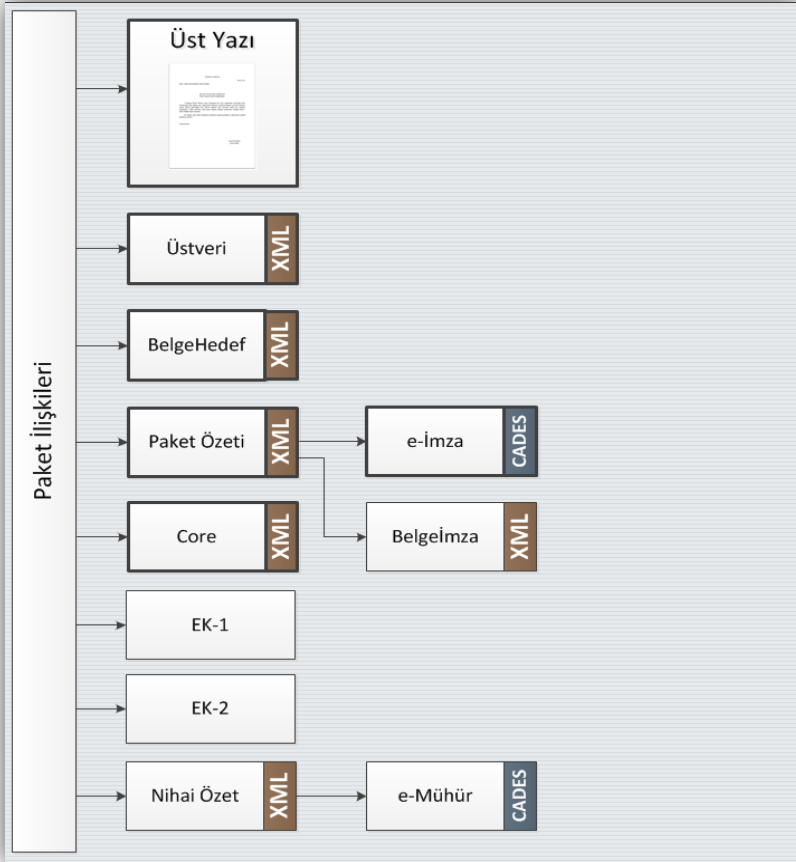
e-Yazışma Paketi Bileşenleri (İletilen Belgeye İlişkin Bileşenler)

■ Belgeİmza

- ÜstYazı bileşeninde bulunan tüm imzalara ilişkin künye bilgilerini barındıran XML dosyasıdır
- Seçimli bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde en fazla 1 tane Belgeİmza bileşeni bulunabilir
- Şifreli e-Yazışma Paketlerinde şifreli kısımda bulunur

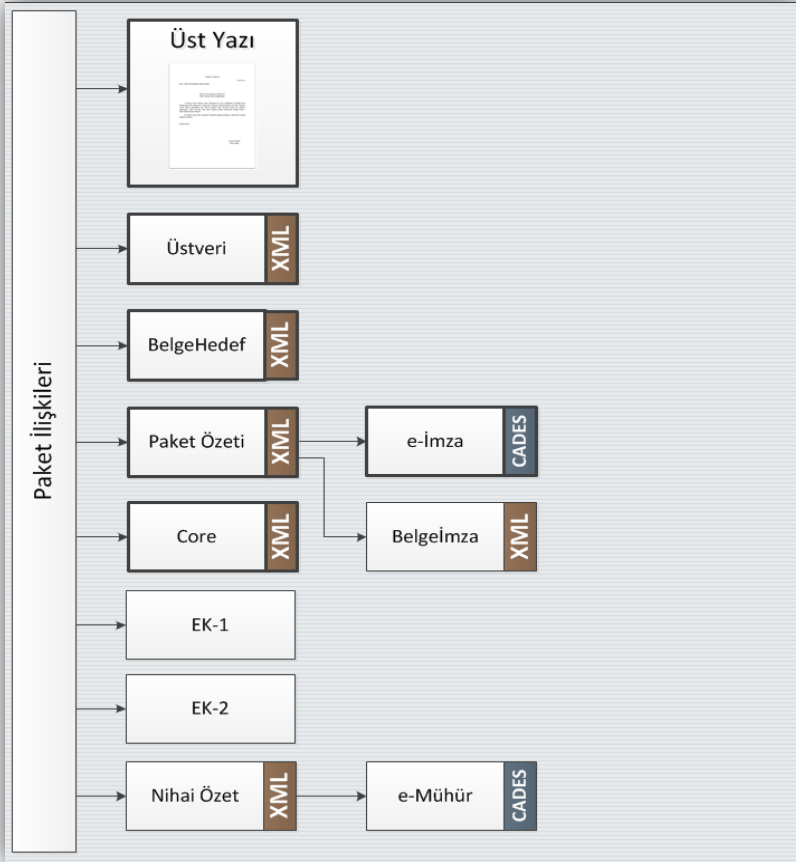

e-Yazışma Paketi Bileşenleri (İletilen Belgeye İlişkin Bileşenler)

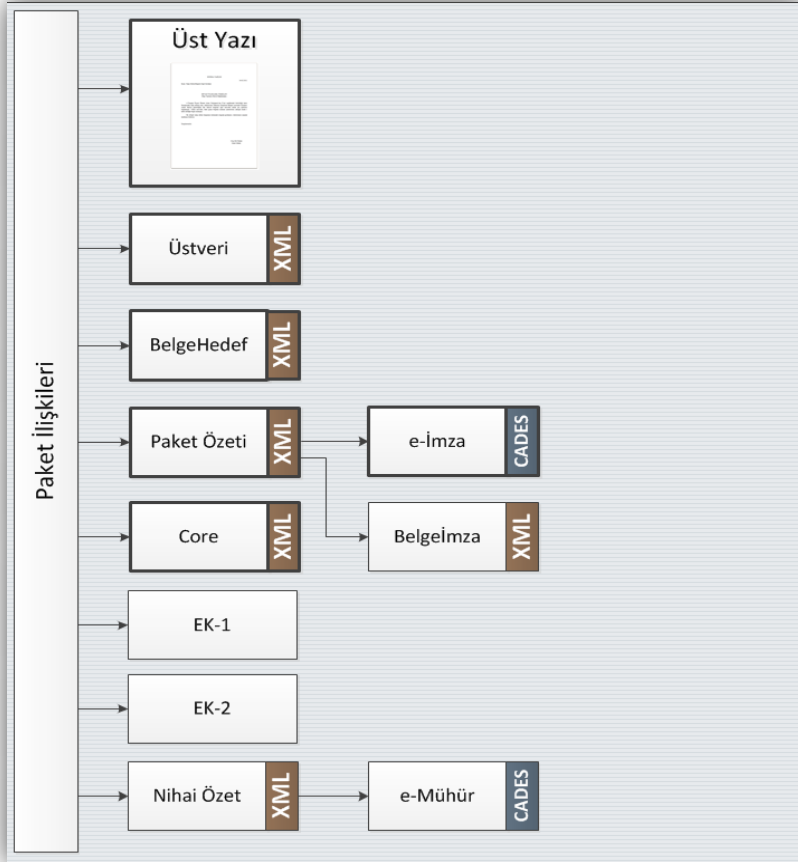
- Ek
 - İçeriğe ilişkin bilgi barındıran ÜstYazı bileşeni ile ilişkilendirilmiş elektronik dosyalardır
 - Dosya formatı, BÇER güncel versiyonunda yayımlanır
 - Özgün dosya formatı ile paket içerisine eklenir
 - Elektronik olarak ifade edilemeyen fiziksel ekler ÜstVeri bileşeninde tanımlanır

e-Yazışma Paketi Bileşenleri (İletilen Belgeye İlişkin Bileşenler)

- Ek
 - 3 tür Ek bileşeni tanımlanabilir:
 - Dahili Elektronik Dosya
 - Fiziksel Nesne
 - Harici Referans
 - Seçimli bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde sınırsız sayıda Ek bileşeni bulunabilir
 - Şifreli e-Yazışma Paketlerinde şifreli kısımda bulunur

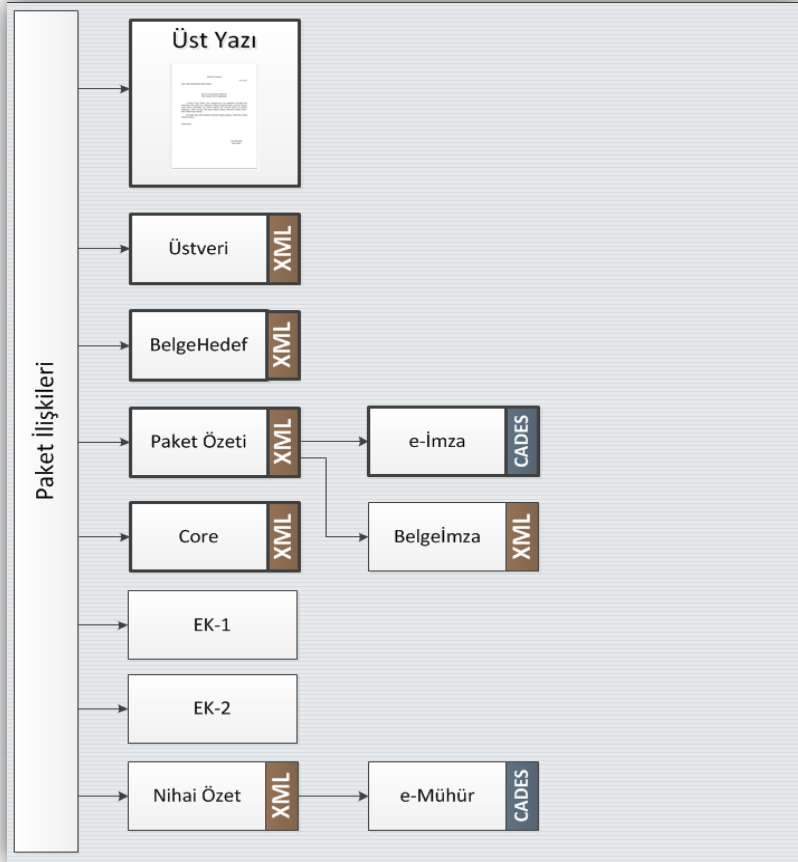
e-Yazışma Paketi Bileşenleri (İletilen Belgeye İlişkin Bileşenler)

- e-Mühür
 - e-Yazışma Paketini oluşturan kurum ya da kuruluşun kimliğinin doğrulanması için kullanılır
 - NihaiÖzet bileşeninin elektronik mühür sertifikası kullanılarak elektronik olarak imzalanmasıyla oluşturulan tümleşik imzadır
 - CAdES-XLong imza formatına uygun olmalıdır
 - Seçimli bir bileşendir
 - Şifreli e-Yazışma Paketlerinde şifreli kısımda bulunur

e-Yazışma Paketi Bileşenleri

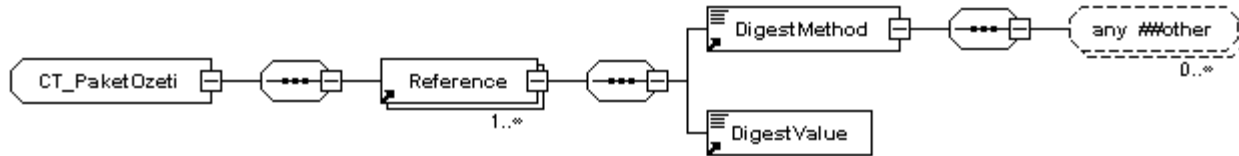
(Paket Yapısına İlişkin Bileşenler)

- Core
 - e-Yazışma Paketine ait genel bilgileri barındıran XML dosyasıdır
 - Zorunlu bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde mutlaka 1 tane Core bileşeni bulunur
 - Şifreli e-Yazışma Paketlerinde şifreli kısımda bulunur

e-Yazışma Paketi Bileşenleri (Paket Yapısına İlişkin Bileşenler)

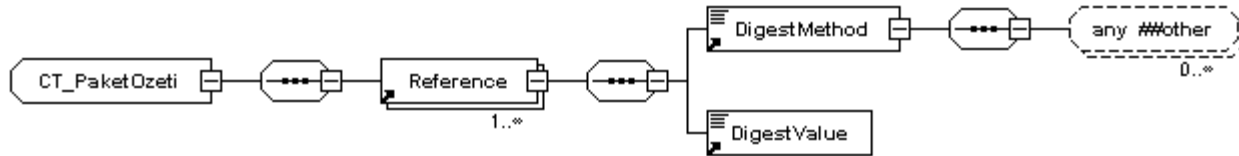
- Paket Özeti
 - Paket içerisindeki bileşenlerin tek bir veri bloğu haline getirilmeden imzalanabilmesini sağlayan XML dosyasıdır
 - İmzalanacak bileşenlerin paket içerisindeki yeri, özet değeri ve özet algoritması bilgilerini içerir
 - Özet algoritmaları, BTİK tarafından e-İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ'de tanımlanmış olanlarla sınırlıdır

e-Yazışma Paketi Bileşenleri

(Paket Yapısına İlişkin Bileşenler)

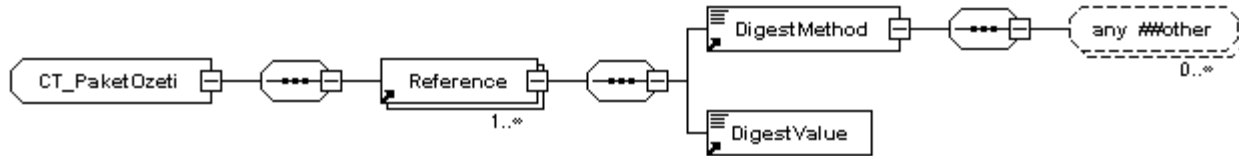
- PaketÖzeti
 - e-Yazışma Paketi imzasının doğrulanmasında kullanılacak PaketÖzeti, e-İmza bileşeni içerisinde bulunan PaketÖzeti bileşenidir
 - ÜstYazı, ÜstVeri, BelgeHedef ve varsa Ek bileşenlerinin özet değerlerini içerir
 - Paket içerisinde bulunmayan elektronik dosyalarda paket ile birlikte imzalanabilir

e-Yazışma Paketi Bileşenleri

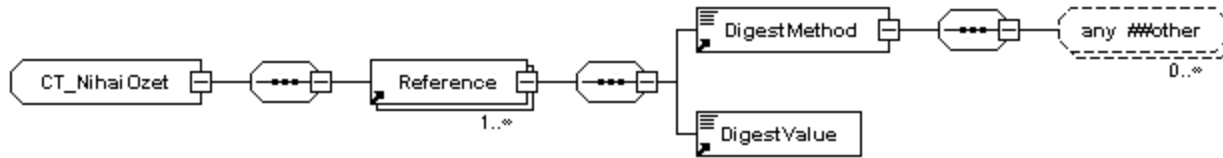
(Paket Yapısına İlişkin Bileşenler)

- Paket Özeti
 - Zorunlu bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde mutlaka 1 tane Paket Özeti bileşeni bulunur
 - Şifreli e-Yazışma Paketlerinde şifreli kısımda bulunur

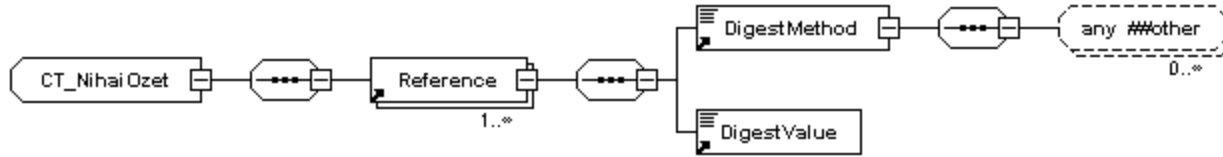
e-Yazışma Paketi Bileşenleri (Paket Yapısına İlişkin Bileşenler)

- NihaiÖzet
 - Paket içerisindeki bileşenlerin tek bir veri bloğu haline getirilmeden mühürlenebilmesini sağlayan XML dosyasıdır
 - Mühürlenecek bileşenlerin paket içerisindeki yeri, özet değeri ve özet algoritması bilgilerini içerir
 - Özet algoritmaları, BTİK tarafından e-İmza ile İlgili Süreçlere ve Teknik Kriterlere İlişkin Tebliğ'de tanımlanmış olanlarla sınırlıdır

e-Yazışma Paketi Bileşenleri (Paket Yapısına İlişkin Bileşenler)

- NihaiÖzet
 - ÜstYazı, ÜstVeri, BelgeHedef, Core, PaketÖzeti, e-İmza, ve varsa Belgeİmza ile Ek bileşenlerinin özet değerlerini içerir
 - Seçimli bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde en fazla 1 tane NihaiÖzet bileşeni bulunur
 - Şifreli e-Yazışma Paketlerinde şifreli kısımda bulunur

e-Yazışma Paketi Bileşenleri

(Şifreli Paket Bileşenleri)

■ Şifreli İçerik

- Orijinal e-Yazışma Paketinin elektronik olarak şifrelenmiş halidir
- Kullanılacak şifreleme mekanizması TÜBİTAK - Kamu Sertifikasyon Merkezi tarafından yayınlanan “Elektronik Belgeleri Açık Anahtar Altyapısı Kullanarak Güvenli İşleme Rehberi”nde açıklanmıştır
- Zorunlu bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde mutlaka 1 tane Şifreli İçerik bileşeni bulunur

□ Şifreli İçerik Bilgisi

- e-Yazışma Paketinin şifrelenmesi ve şifreli paketin açılması için gereken bilgileri barındırır
- Zorunlu bir bileşendir; e-Yazışma Paketinde mutlaka 1 tane Şifreli İçerik Bilgisi bileşeni bulunur

e-Yazışma Paketi Bileşenleri

(Şifreli Paket Bileşenleri)

- BelgeHedef bileşeni iletim platformu tarafından ihtiyaç duyulması halinde dış pakete eklenir
- BelgeHedef bileşeni orijinal e-Yazışma Paketindeki BelgeHedef bileşeninin aynısıdır
- Şifrelenmiş orijinal e-Yazışma Paketini içeren yani bir OPC paketi oluşturulduğu için Core bileşeni dış pakete eklenir

<http://www.e-yazisma.gov.tr/>

Önümüzdeki Dönem

- Geliştirilen çözümü hayata geçirmek üzere ihtiyaç duyulacak hukuki düzenlemelerin hazırlanmasına ilişkin çalışmalar
 - Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik
 - Elektronik Şifreleme Sertifikaları ile ilgili Başbakanlık Genelgesi
 - e-Mühür
- e-Yazışma Paketinin farklı iletim platformlarından paylaşılabilmesine ilişkin teknik çalışmalar
- Pilot Uygulama

Teşekkürler...

19 Ocak 2012